

Maros megye legolvasottabb napilapja!

NÉPÚJSÁG

K Ö Z É L E T I N A P I L A P

2026. március 14.,
szombat

LXXVIII. évfolyam
58. (22218) sz.

Ára: 4⁰⁰ lej
(előfizetőknek 3⁰⁰ lej)

Több települést átfogó rendezvény lesz

Hivatásos táncgyűttesek találkozója

Fotó: Nagy Tibor (archív)

Jövő héten ismét Maros megyében kerül sor az Erdélyi Hivatásos Táncgyűttesek Találkozójára (EHTET), de ezúttal rendhagyó formában: az eddigiektől eltérően nem egyetlen településen zajlanak a programok, hanem dél-erdélyi helyszínekre is elviszik

előadásait a résztvevők, március 18–22. között négy megye hét városában élvezhetik valamelyiket a nézők.
Gligor Róbert László

(Folytatás a 2. oldalon)

Ne feledje
idejében megújítani
előfizetését!
Ha előfizet, biztosan
kézhez kapja,
olcsóbban,
mint ha
megvásárolná!

A 2 Vass hagyatéka...

Nem a teljes hagyatéka került az érdeklődők szeme elé, Vass Áron és Vass Albert munkái szétszóródva országban, világban, sok családi otthonban keltenek nosztalgiait.

4.

Mester és tanítványa

A tárlat a mester, a bukaresti Művészeti Egyetem egykori tanára, Vasile Kazar (1913–1998) és 1950-ben született tanítványa, Mircea Bochiș alkotásaiból mutat be egymásra hangolódott válogatást.

5.

Horváth Szekeres István karikatúrája

ALULNÉZET

Tisztább látás.

akár
-40%
KEDVEZMÉNY
LENCSEKRE

PROGRESSZÍV

BLUE

GREEN

HARD COATED

*a készlet erejéig érvényes

A tökéletes látás a jó döntéssel kezdődik.
LÁSD A KÜLÖNBSEGET.
Érezd a kényelmet.

www.optofarm.ro

OPTICA
OPTOFARM

MÁRCIUS

14

6:38 4:39
18:26 13:04

A nappal hossza:
11 óra 48 perc

SZOMBAT

Ma **MATILD**,
holnap **KRISTÓF, KELEMEN** napja
Az év 73. napja, hátravan 292 nap

naptár

Isten éltesse!

KRISTÓF: a görög Krisztophorosz névből származik, Krisztust hordozó.
KELEMEN: a latin Clemens névből ered, amelynek jelentése: jámbor, szelíd, jóságos. Női párja: Klemencia.

IDŐJÁRÁS

Napos

Hőmérséklet:

max.: ... 18 °C
min.: ... -2 °C

VALUTAÁRFOLYAM
BNR: 2026. március 13.

1 €	5,0938 lej
1 \$	4,4079 lej
100 Ft	1,3140 lej
1 g arany	734,4528 lej

ELŐFIZETÉS A SZERKESZTŐSÉGBEN IS!

Elfogadunk előfizetést lapunkra a következő hónapra a Népújság szerkesztőségében: Marosvásárhely, Dózsa György utca 9. szám, 2. emelet, 72-es iroda, naponta 9–14 óra között, szombat – vasárnap zárva. Tel. 0728-082-259.

Július 1-től 4325 lejre nő a bruttó minimálbér

Elfogadta a kormány csütörtök esti ülésén azt a határozatot, amely szerint július 1-től a jelenlegi 4050 lejről 4325 lejre nő a bruttó minimálbér. A határozat értelmében egy teljes állású – általában havi 166,667 órás munkaidejű – alkalmazott minimális órabére 25,949 lej lesz júliustól. A bruttó minimálbér 6,8 százalékkal, azaz 275 lejjel emelkedik. A nettó összeg 125 lejjel, 2699 lejre nő. A minimálbér megemlése 1.759.027 alkalmazottat érint.

A határozat elfogadása után Petre-Florin Manole munkaügyi miniszter kijelentette, hogy azért küzdött a minimálbér-emelésért, mert romániaiak százezrei számára ez nem csupán egy gazdasági mutató, hanem a mindennapi életüket alapvetően meghatározó jövedelem. „Ezek az emberek becsületesen dolgoznak, és megérdemlik, hogy méltósággal megéljenek a munkájukból” – idézték a minisztert a tárca közleményében. (Agerpres)

Településfejlesztési szabályok Jedden

Ingyenberuházás infrastruktúra-hálózattal

Marosvásárhely közelsége miatt egyre több ingatlanbefektető számára jelent megtérülő beruházást Jedden építkezni. A helyi tanács fontosnak tartotta az idei évtől a településfejlesztési engedélyeztetések módosítását. Január elsejétől nem adnak ki emeletes társasházak építésére engedélyeket, természetesen a tavaly decemberben még engedélyezett emeletes társasházak építésére ez nem vonatkozik.

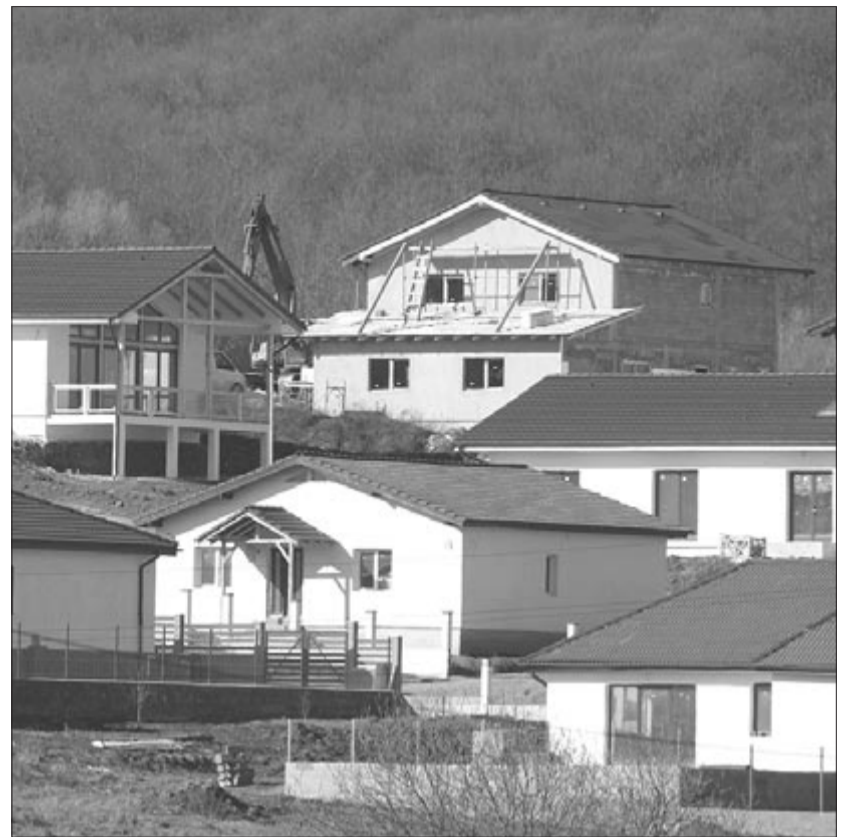
Szer Pálosy Piroska

Ugyanakkor a beruházóknak gondoskodniuk kell a beépítendő terület infrastruktúrájának kiépítéséről – tájékoztatott Jedd község polgármestere, Bányai István.

Jelenleg Jeddennek hozzávetőleg 5.000 lakosa van, és az ötéves helyi fejlesztési tervet felelősségtudattal, és az egész közösségre kiterjedő fenntartható jövőkép alapján dolgozták ki, hogy a 7.000 lakosra történő növekedés esetén is alkalmazható legyen.

Az utak szélessége 20 lakásnál kevesebb lakóépülettel rendelkező területeken 9 méter kell legyen. 21 lakásnál több lakóépülettel rendelkező területeken 12 méter, és ezt minden köz- és magánútra, bekötőútra alkalmazzák, amely több mint két épületet szolgál ki. A lakóépületek minimális telekterülete legkevesebb 600 m² lehet, ez alól kivételek a PUZ/PUD alapján központi vagy sűrűn lakott területek.

Az ingatlanbefektetők az építkezési engedély kiadása előtt az utakat aszfaltburkolattal, járdákkal, napele-

Fotó: Nagy Tibor

mes közvilágítással kell ellássák a terület teljes felületén. Hasonlóképpen a közműhálózat, az esővíz-elvezető rendszerek is az építkezés megkezdése előtt kell elkészülniük. Az új aszfaltterületet a meglévőhöz kell csatlakoztatni, hogy az új lakástulajdonosok ne közlekedjenek aszfaltburkolat nélküli földutakon. Feltétel továbbá a lakásokhoz tartozó legalább 10 m²-es zöldterület kialakítása.

A már engedélyezett vagy folyamatban lévő társasházak építése során lakásonként biztosítani kell két

parkolóhelyet és 10 négyzetméteres zöldterületet is. A beruházóknak pedig ott is teljes egészében ki kell építeniük az infrastruktúra-hálózatot.

Ez a fejlesztési stratégia Jedd községnek az elkövetkező öt évre szóló fejlesztési terve, amely a valós szükségleteken és a fenntartható megoldásokon alapul. A cél, hogy az oktatás, a mobilitás és a felelősségteljes településrendezés kiegészítse egymást, a település lakóinak jobb életminőséget biztosítva – hangsúlyozta a községvezető.

Hivatásos táncgyűttesek találkozója

(Folytatás az 1. oldalról)

Az idej, immár huszadik alkalommal a nyárádszeredai Bekecs Táncszínház szervezi, rajta kívül a jubileumi rendezvényen jelen lesz az Udvarhely Néptáncműhely, a Nagyvárad Táncgyűttes, a Hargita Székely Néptáncszínház, a Maros Művészegyüttes és a Háromszék Táncszínház – nem csak ez derült ki, hanem sok egyéb is, amikor a szervező intézmény igazgatója, Benő Barna Zsolt, és kommunikációs munkatársa, Kovács Anabella a Népújság olvasóival is megosztotta az eseményhez kapcsolódó fontosabb tudnivalókat.

A vándorfesztivált minden évben a hat erdélyi hivatásos magyar táncgyűttes egyike szervezi meg, az ideit éppen a „legfiatalabb” hivatásos együttes, a Bekecs. A nyárádszeredai intézmény 2021 óta vesz részt az EHTET alkalmain, és első alkalommal lesz házigazdája a rendezvénynek.

Az EHTET egyben néptánc-találkozó is, de a hat táncgyűttes közös szakmai fóruma is, amely lehetőséget biztosít egymás előadásainak megtekintésére, amelyeket szakmai bizottság értékeli a tánckarok és az alkotók jelenlétében. Mindemellett alkalmat teremt arra is, hogy a helyi

közösségek (nézők) is megismerkedhessenek a táncos szakma sokszínűségével.

A jubileumi alkalom több újdonságot is hoz az előbbiekhöz képest: egyrészt nem minden program pont ugyanazon a településen zajlik, másrészt idén a gálaműsorral megnyitják, és nem bezárják a találkozót, harmadszorban a gálaműsort nem is a házigazda településen tartják meg. Ez utóbbi újításnak szervezési okai vannak: a nyárádmenti kisváros művelődési háza szűknek bizonyul egy ekkora találkozó számára (ahol csak az együttesek és stábjuk napi 165–200 személyt jelentenek), ezért egy olyan helyszínt kellett keresni, amely kellően tágas egy ilyen gálaműsor és a közönség befogadására. Ezért az idei rendezvény megnyitó alkalmát Szovátán tartják a Fenyő (Ensana Brădet) szálloda Margaréta termében jövő szerdán este 18 órától. A gálaelőadás nyitott a nagyközönség számára is, arra jegy megváltásával vagy a Bekecs szovátai tavaszi bérletének felmutatásával lehet belépni.

A másik újdonság az, hogy a jubileumi év előadásai is rendhagyó formában valósulnak meg, az eddigi egyetlen helyszínnel szemben

ezúttal négy megyén átívelő előadásorozattá bővül a találkozó, amelynek további helyszínei Nyárádszereda, Gyulafehérvár, Déva, Petrilla, Vajdahunyad és Nagyszeben lesznek. Ez annak is betudható, hogy a Bekecs Táncszínház kiemelt figyelmet fordít a szórványprogramokra, azaz olyan szórványtelepülésekre is elviszi előadásait, ahol minőségi magyar produkciókat ritkábban élvezhet a közönség. Ezúttal ezt az élményt szeretnék megismertetni a többi résztvevő együttesrel, másrészt olyan közönségregegekhez is szeretnék eljuttatni a hivatásos táncgyűttesek magas művészi színvonalú előadásait, akiknek eddig kevesebb lehetőségük nyílt a magyar néptánc gazdagságával találkozni.

Igy jövő csütörtökön délelőtt az Udvarhely Néptáncműhely Nyárádszeredában mutatja be a *Barátságunk története* című gyermekelőadását, míg a Nagyvárad Táncgyűttes este Gyulafehérváron a *Tündérbert: Bartók útjain* című produkcióját. Pénteken délelőtt a Bekecs Táncszínház a *Szép új világgal* lép közönség elé Déván, este pedig a Hargita Székely Néptáncszínház a *Toldit* mutatja be Vajdahunyadon. Szombaton délután

a Maros Művészegyüttes a *Sárga rózsával* lép fel Petrosényban, míg jövő vasárnap délelőtt a vajdahunyadi várbán tartanak néptáncos villámcsődületet, délután pedig a Háromszék Táncszínház *Napszentület* című előadását Nagyszebenben láthatja a közönség. Minden napot esti táncműsor zárja. A részletes programot az esemény és a Bekecs Facebook-oldalán is meg lehet tekinteni, és minden együttes a saját előadásával kapcsolatos tudnivalókat az ő Facebook-oldalán is ismertetni fogja. Az előadások megtekintése (a nyárádszeredai kivételével) minden helyszínen (a szórványban) ingyenes! A program szakmai beszélgetésekkel egészül ki, egy ötagú szakmai zsűri (Szalay Tamás, Kutszegi Csaba, Lőrincz Hortenzia, Bakos Árpád és Berecz István) kíséri a hat hivatásos erdélyi együttest, és minden előadást követően kiértékeli a produkciókat.

A rendezvény fővédnöke Kövér László, a Magyar Országgyűlés elnöke, főtámogatói az anyaországi Nemzetpolitikai Államtitkárság, a Bethlen Gábor Alapkezelő Zrt, a Kulturális és Innovációs Minisztérium és a Nemzeti Kulturális Támogatáskezelő.

NÉPÚJSÁG
MAROS MEGYEI NAPILAP
Kiadja az IMPRESS KFT.
FŐSZERKESZTŐ:
Karácsonyi Zsigmond
FŐSZERKESZTŐ-HELYETTES:
Vajda György
LAPSZERKESZTŐ:
Benedek István

MUNKATÁRSÁK: Bodolai Gyöngyi, Farczádi Attila, Mezey Sarolta, Kaáli Nagy Botond, Nagy-Bodó Szilárd, Nagy Miklós Kund, Nagy Székely Ildikó, Nagy Tibor (fotó), Szeredai Vivien, Szer Pálosy Piroska. **KORREKTÚRA:** Horváth Éva, Szabó Ivett. **TÖRDELÉS:** Donáth-Nagy György, Makkai Melánia, Vajda Gyöngyi. **FŐKÖNYVELŐ:** Nagy Melinda. **REKLÁM-LAPTERJESZTÉS:** Madaras Éva Adrienn. **APRÓHIRDETÉS:** Petres Emília.
Tel.: munkanapokon 9–14 óra között 0265-268-854, délután: 0728-082-259, e-mail: reklam@e-nepujasg.ro
SZERKESZTŐSÉG: 540015 Marosvásárhely, Dózsa György út 9. szám, II. emelet. **Internet:** www.e-nepujasg.ro **E-mail:** nepujasg@e-nepujasg.ro
Telefon: titkárság: 0265-266-780; tel/fax: 0265-266-270. **Nyomda:** Palatino.
A szerkesztőség véleménye nem feltétlenül azonos a szerzők véleményével.
Előfizetés a postahivatalokban, a postásoknál és a szerkesztőségben: tel. 0728-082-259.
Hirdetési irodánk nyitvatartási rendje: hétfő, kedd, szerda, csütörtök: 9–15, péntek: 9–14 óra között, szombat, vasárnap: zárva.

Művészet

1721. szám

SZERKESZTETTE: NAGY MIKLÓS KUND

Színháztörténeti kiállítás az I. INTACT színházi fesztiválon

A színházalapítás 80. évfordulója jegyében zajlik a fesztivál, és eseményei között kiemelt figyelmet érdemelnek a járulékos rendezvények is. A szervezők kiállításokkal is készültek. A legvonzóbb a Nemzeti Színház emeleti terén a vetítésekre is berendezett boksokban várja az érdeklődőket. A színház kutatóközpontja szervezte tárlat nem csak az elmúlt nyolc évtizedet idézi fel, Thália marosvásárhelyi jelenlétét sokkal távolabbi időkre visszanezve tükrözi. A nyitónap délutánján a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház vezérigazgatója, Pál D. Attila és a kiállítás kurátora, Kaáli Nagy Botond jelenlétében fotóztuk a látóvalókat. Többek közt az archívum különleges darabjait: fotókat, jelmezeket, kellékeket, tervrajzokat. Az alapító dokumentumok mellett olyan, XIX. század elejéről származó eredeti iratok is láthatók, amelyeket Marosvásárhelyen eddig még nem mutattak be. A kurátor részletezte, hogyan rendezték négy egységbe kollégáival, Ferencz Évával, Moldován Orsolyával és Vidám Beával a tárlat anyagát.

Az első egység a marosvásárhelyi

lyi hivatásos színjátszás kezdetének állít emléket. A tárlókban olyan, az 1800-as évek elejéről származó kéziratok kaptak helyet, mint *A nevelés formálja az embert* című produkció bevételi kimutatása (kasszája), turnéelszámolások, beszámolók, a marosvásárhelyi és kolozsvári színházépületek felépítése érdekében fogantatott felhívások, valamint olyan dokumentumok, mint a Wesselényi József színházi Constitúciója (a korabeli színjátszás megszervezésére szánt, részletes szabályrendszer) vagy Kaáli Nagy Lázárnak, Kolozsvár főbírájának, a Farkas utcai színház (az első magyar kőszínház) gyakorlati megvalósítójának és későbbi igazgatójának az építkezéssel kapcsolatos beszámoló, kérései és megjegyzései. Kiállítottak megrovó intézkedéseket és 220 évvel ezelőtti színházbérletet, műsorrendet is.

A második egység a Székely Színházra összpontosít, illetve annak 1946-os alapítását érinti. Az alapítással kapcsolatos tárgyakat, valamint az intézménynek a Székely Színház korszakától az Állami Székely Színház, majd Marosvásárhelyi Állami

Színháztörténeti kiállítás a Marosvásárhelyi Nemzeti Színház emeleti előcsarnokában

Fotó: N.M.K.

Színház és végül Marosvásárhelyi Nemzeti Színház korszakain keresztül, analóg és digitális előadás-fotó-sorozatát tartalmazza.

A harmadik egység a színház épületével kapcsolatos. A Székely Színház a Kultúrpalotában indult, onnan 1973-ban, a jelenlegi épület

elkészülte után költözött át, már Marosvásárhelyi Állami Színházként. A boksban bemutatják az épület eredeti tervrajzait és részlet-rajzait, az avatóünnepségen készült fotókat, valamint az újonnan átadott színházépületről készült korabeli fényképeket.

A negyedik egység a Székely Színház korszakát (1946–1961) a megőrzött vagy fellelt és megmentett, eredeti jelmezeken keresztül szemlélteti. Az egység tartalmát az anyag kutatója és összeállítója, Moldován Orsolya által írt, csatolt ismertető részletezi.

Kincses Elemér – 80

Marosvásárhelyi író, drámaíró, rendező március 9-én töltötte 80. esztendőjét. Isten éltesse sokáig jó erőben, egészségben! A színházzal együtt, amellyel sok éven át szervesen egybekapcsolódott, hosszú ideig társulatvezetőként is igazgatta a társulatot. Magától érteendő, hogy az I. INTACT színházi fesztivál keretében rá is gondoltak a jubileumi esemény szervezői. Március 11-ére beszélgetőestet hirdettek meg a születésnapos ünnepelt részvételével. A beharangozó így hangzott: „Egy különleges színházi est, amelyen Kincses Elemér pályájának meghatározó pillanatait, szemé-

lyes emlékeit és alkotói tapasztalatait osztja meg a közönséggel. Emlékezés, történetmesélés és párbeszéd egy kivételes életút tükrében.”

Az emlékidézésnek szánt eseményről (Kincses-esT) szó esett a pénteki lapszámban. A Művészetben ma egy olyan beszélgetés kezdő gondolatait idézzük fel, amelyet alulírott egy évtizeddel ezelőtt folytatott Kincses Elemérrel. Az akkori *Álmodni szabad* című interjú is tele volt emlékidéző történetmeséléssel.

– *Jutott-e eszedbe valaha, hogy egyszerre születettél a Székely Színházzal? Akár valamilyen sorsszerűséget is felfedezhetnél benne.*

Kincses Elemér az I. INTACT fesztivál reklámhordozóján

Forrás: a MNSZ honlapja

– *En egy nappal korábban jöttem a világra. Másnap volt a Székely Színház első bemutatója. Tudatosan sohasem vontam párhuzamot a két tény között, de a társulat vásárhelyi jelenléte biztosan befolyásolta az életem alakulását. Édesanyámék minden premieren ott voltak. Édesapámnak volt egy olyan barátja, aki Kézdivásárhelyről jött el minden bemutatóra a családjával, nem akármilyen utakon. Akkor még kigyerek voltam, de emlékszem az előadások utáni beszélgetésekre. Például a *Fáklyaláng*ról vitatkozva történelmi szempontból próbálták tisztázni, hogy kinek volt igaza, Kossuthnak vagy Görgeynek, illetve hogy a színészek közül ki volt jobb, az egyik vagy a másik.*

– *A színház az első hetven évét ünneplve, elsősorban kiemelkedő előadásokra, nagy színész- és rendező egyéniségekre emlékezteti a közönséget. Neked, ha az eddigi pályádra akarsz visszatekinteni, olyan szempontból nehezebb dologod van, hogy nemcsak színházról, hanem irodalomról, filmről, televízióról is beszélned kell. Színész is voltál, rendező vagy, próza- és drámaíró.*

– *A színészi múltamra inkább borítsunk fátylat. Kolozsváron színészkedtem néhány évig. Arra jó volt, hogy megtanultam a sóhegyet nyalni. Ez úgy értendő, hogy nagyon az aljáról kezdtem ezt az egészet. Kicsi szerepeket kaptam, igaz, hogy néhány óriási színész-*

szel szívhattam egy levegőt. Például Kovács Györgynek statisztálhattam a világszínvonalú Luciferjéhez. Igen, jogos a jelző. Felejthetetlen élmény volt. De Kolozsvár teljes egészében pezsgő, derűs, jó hangulatú város volt, remek színházi élettel. Koncertekre jártunk, kiállításokra a Szentegyház utcába. Az akkor még egy másik Kolozsvár volt. Mint ahogy ma már Vásárhely sem ugyanaz a Vásárhely.

– *De azt hiszem, ifjú színészként azzal a reménnyel kezdted nyalogatni a sóhegyet, hogy egyszer majd feljutsz a hegy csúcsára.*

– *Igen, kezdetben az ember zseninek képzele magát, de nem túl hosszú idő után kezdem rájönni, hogy mik a hibáim. Nem azok, amiket a főiskolai tanárim mondtak, hogy kicsi a szemem, és nem mozog a felső ajkam, hanem az volt a nagy hibám, hogy nem éreztem jól magam a színpadon. Az igazi színésztehetség bemegy a színpadra, és fürdik abban a milióban, ott érzi igazán jól magát. Én bementem a színpadra, elindítottam a mondatot, és arra gondoltam: úristen, Elemér, be tudod fejezni?! Volt egy külső-belső kontrollom, nem voltam elég felszabadult, gátlásosan viselkedtem. Rossz pillanatok is bőven megélttem. Ennek ellenére nagyon szép emlékem az a néhány, Kolozsváron töltött év. Bence Ferivel, Libával állandóan viccelődtünk, hülyéskedtünk, meg hát az volt a fiatalságom.*

Nagy Miklós Kund

A 2 Vass hagyatéka...

...élményszerű esttel ajándékozta meg a Bernády Ház közönségét a március 5-i megnyitón. Nem a teljes hagyatéka került az érdeklődők szeme elé, Vass Áron és Vass Albert munkái szétszóródva országban, világban, sok családi otthonban keltenek nosztalgia, ahogy a mostani válogatott képek és szoborgyűjtemény is teszi a marosvásárhelyi emlékkiállításán. De ennyi is elég a méltó emlékidézésre, az alkotói örökség értékeinek felmérésére. Sokan voltak ezen az emlékestén, azzá vált a kiállításnyitó, amely régóta várt baráti találkozónak is beillett, régi nagyenyedi vásárhelyiek, makfalviak, budapestiek, távolabbról érkezett székelyföldiek örültek egymásnak és a kiállított gazdag műfelhozatalnak. Ki gondolta volna 1929 májusában, amikor ez a két alkotó szintén együtt jelentkezett munkáival a helyi közönség előtt a Mestitz bútorüzletben, hogy közel egy évszázad múltán ismét közösen mutatják fel a városépítő polgármester nevét viselő központban művészetük gyökereit, koruk ihletadó arcait? Hogy így lett, az elsősorban a kezdeményező Horváth-Kovács Ádám kurátornak köszönhető, aki már hosszú ideje készült arra, hogy a két rég elhunyt rokon művész, a

tehetett, szerzett legalább egyet a lakásába annak idején.

Vass Albert (1896–1969) festménye, olaj- vagy pasztellképe, akvarellje pedig szintén számos lakás büszkeségévé került az otthonok falára Nagyenyeden. Majd az ottaniak széttrajzálásával a világ más tájaira is. A festő maga ragaszkodott szeretett kisvárosához, ahol 1933-ban telepedett le, és hűséges polgárként kitartóan alkotott haláláig. Úgy, hogy a nagybányai művésztelepen Thorma János irányításával tapasztaltakat, majd a párizsi Julian Akadémián, az olaszországi tanulmányutakon szerzett szakmai ismereteket a hely szelleméhez igazodva igyekezett kamatoztatni. Elvei, hitvallása szerint. Amikor a II. világháború utáni korszak, az egyre vadabb diktatúra a művészeket propagandistává akarta silányítani, ő visszavonult a nagy nyilvánosságtól, de festett, saját meggyőződéséhez igazodva. Korábban, amikor a dél-erdélyi magyar közösség sorsa megkívánta, hangadóként is érvényesítette tehetségét, tudását. Erről szintén helytálló kortársa, a helikonista Vita Zsigmond így írt: „Vass Albert művész volt, a Maros menti tájé, a napfényben csillogó őszi színek, a csendes csobogó víz, a végtelenbe táguló alkonyi órák szerelmese. Tudtuk, hogy művész, és azt vártuk tőle, hogy Torockó életének gazdag színeit s az enyedi táj őszi ragyogását vigye be otthonainkba. És Vass Albert valóban fáradhatatlanul festett egy olyan korszakban is, amikor mindenki előre kiszabott feladatot kellett megoldjon. Ő akkor is megmaradt a maga útján. Az 1940-es években a dél-erdélyi irodalmi és sajtóélet is számíthatott az ő munkájára. Cikkeket írt és könyvet illusztrált, ha erre szükség volt. 1943-ban az Enyeden megjelent Dél-Erdélyi Magyar Írók Antológiájában Veress Pali című elbeszéléssel szerepel. 1944-ben megnyeri az Arany János Társaság versenypályázatát Éjféli lehetett című versével. Ebben a vonagló háborús esztendőben, amikor a gyűlölködés és a gyanakvás leste mindenütt áldozatait, Enyeden egy költői lelkű művész élt, aki megsejtette a kicsirázó új életet. A vers gyorsan tűnő, változó képei festőre val-

Vass Albert: Mócsi bá

Fotó: Metz Balázs

„Nagyenyed festőjeként” ismertté vált Vass Albert és a „székelyharisnyás szobrász”, a makfalvi Vass Áron munkásságát visszahozza a köztudatba. Felhívására számos művészetbarát kölcsönzött alkotást a tárlatra, köztük a Magyarországra elszármazott Székely László, illetve Makfalva különösen sokat. De minderről tudósításban szóltunk lapunkban. Most maradjunk a két életműnél, annak is a kiállítás tükrözte erőinél. Illetve egy harmadik jelenlét is méltatandó: Vass Albert keramikus felesége, Székely Piroska alkotásaiból is látható két figyelmet érdemlő plasztika: a festő agyagba mintázott markáns portréja és egy olyan népi öltözetben pompázó színes kisszobor, amelyből, aki csak

lanak, olyan költőre, aki a háború utolsó évében a forrongások, elnémulások és elnémitások idején az életet merte hirdetni. Hangja alig jutott el azokhoz az olvasókhöz, akik akkoriban éppen erre vártak. És azután a kibontakozó irodalmi élet nem csábította a maga új problémakörével. A természetet és Enyed ősi falait festette meg, megnyugvást keresve egy nyugtalan korszakban...”

Jellegzetes enyedi képeiből többet is szívesen láttunk volna ezen a kiállításon, a várról készült különleges hangulatú festményeit például, ez most nem jött össze. De Torockó és környéke, a csodás Székelykő, az alatta büszkén meghúzódó falu és a pompás népi öltözetét akkor még méltósággal őrző lakos-

Vass Albert két festménye a nagyenyedi Bethlen Gábor Kollégiumról és Vass Áron Kőrösi Csoma Sándor-szobra
Fotó: N.M.K.

sága annál gazdagabban reprezentált a tárlaton. A Maros-part, Csombord, a Kőköz, a népiélet is megnyerő színekben, érdekes kontrasztokban és harmóniákban ölt testet. Természetesen a Zazar partja és Nagybánya sem hiányzik, és az Olaszországot körülvevő vizek élménye is visszaköszön. Hadd, ne folytassuk, kellemesebb önállóan felfedezni a tárlat kínálatát. De arra mégis felhívom a figyelmet, hogy érdemes személyesen szembesülni a festő önarcképével. Felénk sugárzó tekintete sok mindent sugall.

Vass Áronról (1891–1979) két évvel ezelőtt hosszabban írtunk a Maros Művészegyüttes székhelyén rendezett emlékkiállítás kapcsán. Akkor ott méretes fotókon idézték fel alkotásait. Ezúttal sok-sok munkájából harminc a maga valóságában nyújt meggyőző érvelést arra, hogy a „makfalvi állatszobrász” emlékeztetést így is érdemes megőrizni. A napokban elhunyt művészettörténész, Murádin Jenő írt ilyen címmel kismonográfiát róla évekkor ezelőtt. Erényeit, melyeket ez a közös kiállítás gazdagon szemléltet, sokan a naiv művészeti sajátosságok körébe sorolják. Bizonyára joggal. De a maga idejében a Kisküküllő menti fazekas faluban keményen dolgozó ifjú, aki a tehetségét autodidakta módon pallérozta mind tudatosabb módon, méltán váltotta ki a hivatásos művészek és az akkori élvonalbeli írók elismerését, megbecsülését. Tamási Áron, Gy. Szabó Béla és társaik nem akármilyen díjak sem véletlenül árasztották el a 30-as években Vass Áront. Ma a makfalvi falumúzeumban láthatók azok a medvék, bivalyok és más égetett agyagmunkák, feketére füstölt alkotások, amelyekre kezdetben a szövatai vásárokon figyelt fel a nagyközönség. Az állatszobrász jelző ezért is társulhatott a nevéhez, de kár lenne erre szűkíteni munkásságát a köztudatban. Vass Áron valós személyeket, történelmi személyiségeket is megörökített. Úgy, ahogy saját elképzeléseiben éltek, illetve ahogy a falusi közvélemény megőrizte emléküket. Kőrösi Csoma Sándor, Petőfi Sándor és a Vasszékely is ott látható a szobrai között. Mosolyt viszont az életkép-

Vass Áron: Fazekas

Fotó: Metz Balázs

szerű plasztikák – a Járomfaragó székely, a Székely fazekas, az Üstfoltozó cigány, a Mesélő nagyapó, a Juhokat őrző pakulárfiú – csal az ajkakra. A babérokot azonban bizonyára a sokféle mély mókázó mackók és a remekbe szabott bivalyok viszik el. Erről áprilisig a Bernády Házban meg lehet bizonyosodni.

N.M.K.

Vass Albert megkettőzve: Önarckép és Székely Piroska plasztikája

Vass Áron: Bivalyok

Fotó: N.M.K.

Mester és tanítványa

Vasile Kazar és Mircea Bochiș képei a marosvásárhelyi Várgalériában

Folytatódik a Marosvásárhelyi Kulturális, Művészeti és Szabadidőközpont, valamint a Nagybányai Művészeti Múzeum sikeres együttműködése. A 2026. február 26-án nyílt újabb vándorkiállítás a román képzőművészet két jelentős egyéniségének összekapcsolásával nyújt bepillantást a kortárs grafika változatos világába. A tárlat a mester, a bukaresti Művészeti Egyetem egykori tanára, Vasile Kazar (1913–1998) és 1950-ben született tanítványa, Mircea Bochiș alkotásaiból mutat be egymásra hangolódott válogatást. A megnyitón az eseményt a házigazda Barabási Attila Csaba méltatta. A magyar művészetkedvelők által Kazar Lászlóként is ismert máramaroszi grafikus, illusztrátor és a több generációval ifjabb követője közti párbeszéd jellegzetességei a nagybányai intézményvezető, Strébeli Róbert művészettörténész és a marosvásárhelyi kurátor, Márton Adrienne felvezető gondolataiból rajzolódott ki. Mellékletünkben a fiatal művészettörténész, Márton Adrienne szövegét közöljük.

Nyugtalanító kérdésvetések

Tisztelt Hölgyeim és Uraim!
Kedves művészetkedvelők!

Ma este egy olyan térben gyűltünk össze, amelynek falai közt egy város emlékezete él. A marosvásárhelyi vár nem csupán helyszín, hanem maga a múlt lélegzete, egy kövekből épült szív, amely évszázadok múlásának volt szemtanúja. Falai között a grafika – ez a lényegretörő műfaj – különösen tiszta visszhangra talál.

Azt mondanám, hogy a grafika a legőszintébb vizuális kifejezési forma. A csontig, az idegig és magáig az igazságig hatol. Egy papírra húzott vonal visszavonhatatlan döntés. Nem tüntethető el nyomtalanul. Benne van a kéz remegése, a bizonytalanság, de ugyanakkor a bátorság is. A grafika le-

Képei tömör földként, az erkölcsösség megtestesítőiként állnak előttünk; nyílt sebek a papíron, amelyeken az emlékezet fénye szűrődik át. Alkotásaiban az ember törékenysége és ereje egyszerre van jelen. Minden vonal csendes tanúja a szenvedésnek, ugyanakkor a méltóságnak is.

Kazar grafikája nem pusztán esztétikai élmény, hanem korának lelkiismerete, idegszála, melyek rezdüléseit ma is megpillanthatjuk. Életének árnyai és ellentmondásai elválaszthatatlanul beépültek műveibe – így ezek nem megnyugtatón akarnak, hanem szembesíteni.

És mellette, az időn átívelő párbeszédben ott áll Mircea Bochiș.

Ha Kazar a társadalmi valóság mélyrétegeibe ereszkedett alá, Bochiș a kortárs képvilág labirintusát kutatja. Nem utánzással folytatja a hagyományt, hanem továbbviszi a szálat. A mester belső feszültségét a jelen terébe helyezi át – egy olyan jelenbe, amelyet a technológia, a képek sokszorosítása és a folyton változó identitások határoznak meg.

Műveiben maga a kép válik kérdéssé.

Mi a hiteles, és mi az, ami tudatosan felépített?

Hol ér véget az arc, és hol kezdődik a maszk?

Egy olyan világban, ahol nap mint nap képernyőkön keresztül nézünk egymásra, Bochiș arra készlet, hogy tegyük fel a kérdést: valóban látjuk-e még egymást?

A Mester és tanítványa című kiállítás nem hierarchiáról szól, hanem élő kapcsolódásról. Nem alá-fölé rendeltségről, hanem élő örökségről. A két alkotó között nincs választóvonal – inkább egy láthatatlan, alkotói feszültséggel teli szál húzódik.

Ez a tárlat emlékezetéről és átalakulásról szól. Arról, miként képes egy művészi nyelv nemzedékeken átívelni anélkül, hogy elveszítené erejét. Arról, hogy a hagyomány nem ismétlés, hanem állandó újratemtés.

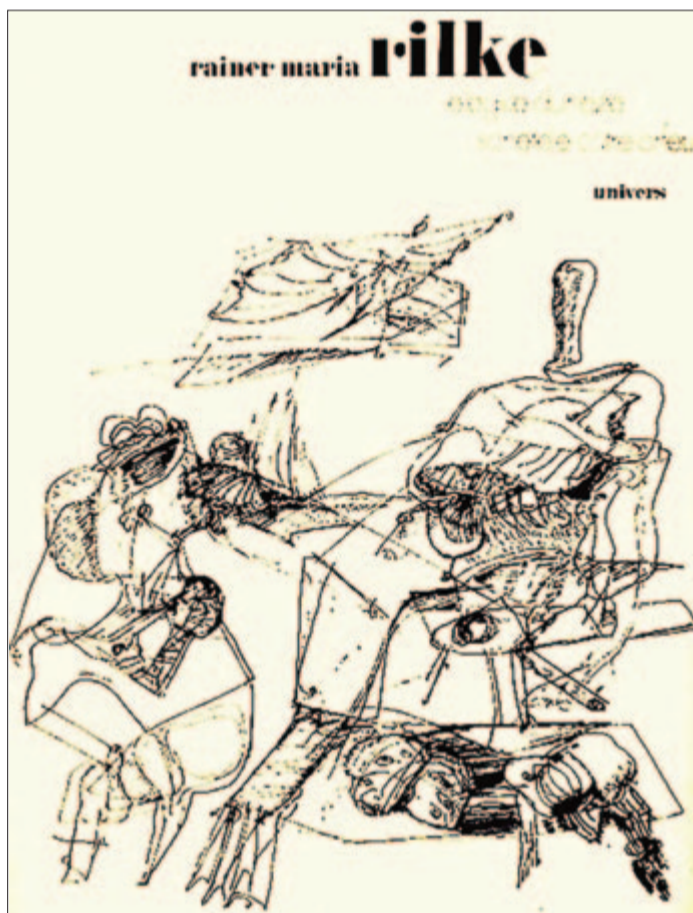
Arra hívom Önöket, hogy ezeket a műveket ne csupán szemmel, hanem saját tapasztalataikon keresztül szemléljék. Engedjék, hogy kérdéseket ébresszenek, és fogadják el a nyugtalanságot.

A valódi művészet nem kényelmes válaszokat ad – hanem szükséges kérdéseket tesz fel.

Ma este, a vár szívében, ritka találkozás tanúi vagyunk: múlt és jelen, emlékezet és tükörkép, vonal és lelkiismeret találkozásának.

Köszönöm, hogy részesei ennek az élő művészeti párbeszédnek.

Márton Adrienne művészettörténész

Vasile Kazar Rilke-illusztrációja

hetőséget ad, hogy a gondolat láthatóvá váljon, és a csend alakot öltson.

Ugyanakkor a mail art sem pusztán technika, hanem maga az emlékezet vizuális lélegzete, a gondolat és az érzelm anyagba sűrűsödött visszhangja.

E technikák által a művészet egyszerre válik kézzelfoghatóvá és múltékonnyá – kapuvá a között, ami volt és ami van, múlt és jelen között.

A 20. század a grafikát a lelkiismeret terévé tette. Olyan zűrzavaros időkben, amikor a történelem kemény és olykor kegyetlen volt, a művészek a fekete és fehér kontrasztjában találtak rá az ellenállás hangjára. A vonal kiáltássá vált, az elentét tanúságtétellé. Ez nem csupán művészet volt, hanem emlékezet, állásfoglalás és egyben felelősség is.

Ebben az összefüggésben találkozunk Vasile Kazar nevével.

Művészete mély, olykor nyugtalanító tekintetből születik. Nem csupán arcokat rajzol, hanem sorsokat. A vonal és a metszet mestere volt. Egy művész, akinek munkái a történelem súlyával lüktetnek.

A tárlatnyitón Strébeli Róbert nagybányai művészettörténész, múzeumigazgató
Fotó: Barabási Attila-Csaba

Mircea Bochiș mail art munkái

Látó 2026/3

Megjelent a Látó márciusi száma. Az irodalmi, kulturális lapok, folyóiratok sokaságában olyan gyakori a tematikus, súlypontos szerkesztés, hogy az ember önkéntelenül azt nézi, ez esetben is ilyesmivel van-e dolga. A marosvásárhelyi szépirodalmi folyóirat első tavaszi jelentkezése nem utal ilyen szándékra, bár, ha a mostani lapszámban jelen levő szerzők nevét és műfaját vesszük figyelembe, talán azt mondhatjuk, a költészet van túlsúlyban. Sok a vers a lapban, Németh Zoltán, Vida Kamilla, Seres Lili Hanna, Györfi Kata, Fehér Enikő, Szabados Attila egy vagy több költeménnyel került be a márciusi válogatásba. Ráadásul a líra egy kivételes csemegével, William Blake-versösszeállítással lepi meg az olvasót. A festő költő amúgy is felpörgette a közfigyelmet a budapesti Szépművészeti Múzeumban nemrég zárult látomásos kiállításával. A múzeum indította műfordítói program nyomán itt közölt kilenc vers hét kiváló műfordító tolmácsolásában hozza

elénk az angol romantikus költészet e nagy hatású egyéniségét. És ha ez nem lenne elég, hogy kijelenthessük, most a költészet dominál a lapban, jelezzük: a Dokumentum és a Fórum rovat Székely Jánossal foglalkozik, és a Talált vers is az övé. És ez a Látószám Szilágyi Domokost is olvasóközönségbe hozza egy Székely János-levél és a Sétatér rovat révén. Persze itt már az értekező próza is közbeszól.

De hogy is beszélhetnénk lírikusi dominanciáról egy olyan összeállítás kapcsán, amelyben négy regényrészlet olvasható Vajna Ádám, Zeck Julianna, Magyary Ágnes és Wéber Kristóf tollából. A jelek szerint nagy a regényírói kedv manapság. És ráadásul ott találjuk Takács Toma Zsófia rövidprózáját is. A Klikkrecc rovatban pedig Károlyi Csaba és Láng Zsolt Babarczy Eszter *Apám meghal* című megrendítő napló-könyvéről értekezik.

Így vagy úgy, így is meg úgy is jó szívvel ajánlható ez a lapszám. (nk)

Székely János

Ígéretekkel, kényszerekkel

Szilágyi Domokosnak

Furfangjait varázslatának
Egymás után idézi fel,
Hogy az légy, aki néki kell,
És ne az, aki igazán vagy.

Illemtudó nagylelkűséged
Csiklandva kéri, hogy segíts,
De hogyha csak egyszer segítsz,
Már bekapott és megemésztett.

Ígéretekkel, kényszerekkel
Ölel magához a világ.
Csak egyszer adja meg magát,
S örökre kárhozott az ember.

Ragályos átlagvélemények,
Előregyártott tettek és
Potyán kapott elismerés
Varsái közt bujkál a lélek.

Elméletekkel, babonákkal
Próbál rábírn, hogy lenyeld,
Hogy elismerd, hogy igeneld,
Hogy megbékülj gyalázatával.

Igenjeinkkel szív magába
Ős ellenségünk, a világ.
Belőlünk építi magát,
Mint a pyrhána, mint a cápa.

És íme, ezredévek óta
Legjobbainkon is kifog.
Pedig együgyű a titok:
Egy szó csupán, egy kicsi szócska;

Egy szó, amelyet pofájába
Kell vágni, kérjen bármit is,
Még ha igazat állít is,
Mivel nem méltó soha másra;

Egy árva szó – ismerjük régen,
De százszor áldott az, aki
Ki meri végül mondani,
Hogy: nem. Hogy nem. Hogy csak
azért sem.

(1969)

Bölöni Domokos

KUTYANYELV (25)

A „CÉLTALANSÁG REINKARNÁCIÓJA”
ÉS A LÉLEK FEHÉR CSENDJE –
MÁRTON KÁROLY HETVENÉVES

*

Márton Károly délutánja címmel jelent meg egy kis tudósítás a Népiújság 2016. október 24-i számában. Ebből puskáznék.

Október ötödikén Márton Károly mutatkozott be Kedei Zoltán várbeli műtermében. Számos ismerős és barát jött el, és nem csalódtak, mert hangulatos, kedves délutánt tölthettek együtt a jó kedélyű szerzővel, akit Doszlop Lídia Naómi mutatott be pár mondatban.

Márton Károly 1956. március 1-jén született Nyárádszeredában. Gyermekkorát a közeli Nyárádgálfalván töltötte. Mesterember, magánvállalkozó volt, jelenleg nyugdíjas. Marosvásárhelyen él. Szenvedélyes olvasó, tiszteletre méltó magánkönyvtára van. Különös „ismertetőjele”, hogy hűséges és kitartó rajongója az irodalomnak – az erdélyi irodalmi lapok, folyóiratok mellett rendszeresen megszerzi az anyaországi, délvidéki, felvidéki vagy a nyugati magyar kulturális, szépirodalmi kiadványokat, könyveket, újságokat, folyóiratokat; és személyes ismerőseként vagy éppen barátjaként tisztelheti a kortárs magyar irodalom számos kiváló költőjét, íróját, szerkesztőjét. A marosvásárhelyi irodalmi rendezvények elmaradhatatlan látogatója, olykor hozzászólója, résztvevője.

Ha díjat találnának ki a legragaszkodóbb, legkitartóbb, leghűségesebb vásárhelyi irodalombarátnak, akkor a jelöltek között egyik első hely illetné Márton Károlyt.

Másik „ismertetőjele” a humora. Ilyen a karaktere, ő maga a megtestesült humor. „Előadja” magát, megnevetett minden második kijelentésével, és teszi ezt úgy, hogy a szeme sem rebben. Közben komoly, szellemesnek, frappánsnak szánt kijelentései elerik-e a kívánt hatást.

Négysorosai is tele vannak humorral, fűszerek, ízesek. De nem üres fecsegések; mondanivalójuk van. Mindenik után akaratlanul is elgondoljuk: „ez nekem is szól, ez milyen igaz”, miközben a szánk talán éppen a fülünkig ér.

Első verse 1970-ben jelent meg a Napsugár c. gyermeklapban, később a Jóbarátban, a Népiújságban, az Erdélyi Tollban és a Hazanézőben is közölt. Intenzívebb versírással az utóbbi időben kezdett foglalkozni.

Laikusként feltehető a kérdés: szükség van-e az ilyen tollforgatói tevékenységre? Igénylik-e a mai emberek az effajta irodalmi színezetű megnyilvánulást?

A hatást talán magunkon is lemérhetjük. Hiszen az élet visszásságai az ilyen, humorral fűszerezett „igazságokkal” viselhetők el. Márton Károly ebben segít. Rigmusban, rímekben gondolkodik, poénokkal kel és fekszik. Közérthető és mindenkit érdeklő dolgokról ír. A tömör, szikár és csattanós mondanivalónak pedig minden időben létjogosultsága van.

Több tucatnyi is összegyűlt már verseiből, négysorosából. Gyakran találkozunk velük a Káfé Főnix irodalmi és fotóművészeti internetes honlap „hasábjain”. És persze immár külön kötetbe is kíváncsoknak.

„Önámító vallomása” így hangzik:

„Híres leszek én is végül,
Szobromról is szobor készül.
Ráismsz az alakomra.
Kinagyított képem ott van.”

Márton Károly szívesen és határozatosan olvas fel verseiből, és kedveli a meghitt beszélgetéseket is. Ilyen emberek társaságában észrevétlenül telik az idő.

Fényorszemek halmozott magányban címmel Albert-Lőrincz

Márton írt róla a Népiújság 2024. szeptember 13-i számában.

„Próbálok megtalálni Márton Károly költői mércéjét, s ezt a mércét a ritmusban, a rímekben és a humorban vélem felfedezni. Írói ízlése adja verseinek lüktető kadenciáit” – indítja méltatását. „Individualizmus, világkép, vallomás szinte minden sora, ez sejlik fel. A most megjelent verseskötvet (Fényorszemek. Versek. Székelykapu Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 2024) és a következő, ugyancsak frissen megjelent kötet (*Halmozott magány*. Kétszázhat haiku. Erdélyi Gondolat Könyvkiadó, Székelyudvarhely, 2024) szövegei morális meghívásként hatnak – egy verspiknikre: gyerekek, gyertek velem, becsljük meg azt, amink van, és áldozunk elődeinknek, akik ránk hagyták kincseiket, mert...

»Közlebb jön
Így a távol
Romló szemem
Jóvoltából«

*

„Az 1970-es években írásai (riportok, portrék, gyermekversek) jelentek meg a Munkáséletben, a Falvak Dolgozó Népeben, a Napsugárban, ami lehetővé tette volna, hogy újságíró legyen, de nem élt a lehetőséggel, maradt a tanult szakmájánál, közben mindvégig megtaláljuk őt Marosvásárhely irodalmi rendezvényein. Hallgatta a »nagyokat«, és tanult tőlük. Irodalmi érdeklődése, kitartása lassan autodidakta költővé tette.”

*

„Amikor megismertem Márton Károlyt – folytatja Albert-Lőrincz Márton –, az tűnt fel nekem, hogy profi íróknak is becsületére való gazdagsággal sorolja a kortárs költőket, életrajzi adataikat, műveiket, s hogy mikor, hol tűntek fel az irodalmi közéletben, élők és fiatalon eltávozottak. Karcsi, mondtam, kész mozgó lexikon vagy, nagy értéket raktározta magadba. Azt is megtudtam, hogy házi könyvtárába összegyűjtötte a kortárs irodalom szinte minden kiadványát, s ez egy komoly filozofikus teljesítmény. Ha egy könyvritkaságot keresel, Karcsinál

kell keresned, nagy valószínűséggel nem fogsz csalódnani.”

*

„Valahányszor apróbb szerelési munkára volt szükségem, Karcsi jött, és jöttek az irodalmi aktualitások is, beszélgetni lehetett vele. El-elskandált egy-egy négysoros rigmust, játszott a rímekkel, szótagokkal, ritmizált, s volt úgy, hogy 5-6 versikét is felmondott emlékezetből, láthatóan nagy megelégedettséggel, kissé pátoszosan, kissé ironikusan, s én ezen igencsak elcsodálkoztam.”

*

„De milyenek Karcsi versei? Szemlélődők, aforisztikusak, lüktetőek, ritmusosak, humorosak, olykor szarkasztikusak és rövidek. Emlékeztetnek az emberbeszédre, ahogy ő fogalmaz. Számára a vers afféle 'gyomirtószert', 'a csend börtöne', 'indulat egy cél felé'. Tematikailag nincs lehorgonyzás, mindenről ír, ami szembejön vele.”

*

A szerkesztő Beke Sándor pedig így ír: „Rigmusban, rímekben gondolkodik, poénokkal kel és fekszik. Közérthető és mindenkit érdeklő dolgokról ír. Az általa kifejtett tömör, szikár és csattanós mondanivalónak létjogosultsága van. Négysorosai az élet visszásságait is hozzák, s néhol tele vannak humorral, fűszerekkel, ízesekkel, olykor súlyos mondanivalójuk van.”

*

Albert-Lőrincz Márton szerint a nagy elődöknek is emléket állít, akiktől a költészetet elleshetette, illetve kiformalhatta a maga morális portréját. Ilyen értelemben mestereinek tekinthető Arany János, Kőrösi Csoma Sándor, Mikos Kelemen, Petőfi Sándor, Radnóti Miklós, Juhász Gyula, Márai Sándor, Kányádi Sándor, Szilágyi Domokos, Weöres Sándor, Sziveri János, Farkas Árpád, Tandori Dezső, ugyanakkor olyan kortársakat is megszólít, akik nyomot hagytak költővé érésében.

Nem idegen tőle, sőt erényeként könyvelhető el a kesernyész önrólia:

„Itt állok kopaszon
Széltől megalázva,

Lekapta a kalapom,
Hogy belsejét lássa...”

*

Lilliputban ő volna a Nagy Emberhegy, Erdélyben azonban cserkabalás poéta, a lelkében titkok rejtegetője, akinek bizonytalanság az ideje; de igazi öröme abban áll, hogy a fejében ott alakulgat valami furaság: röpké versgondolat, és azt érdemes forgatni színén és fonákján, bíbelődni vele munka közben is, míg sorokká igazodnak a szavak. Az emlékezete megőrzi őket, míg csak estefelé papír és toll segítségével rögzítheti. De gyakran megtörténik, hogy amikor már tudni véli, amit kitalált, még sokáig azon tépelődik, miként lehetne tömörebbre „pontosítani”, pontosabbá „tömöríteni”.

Így lehet a tél fehér csendjéből „fehércsend”:

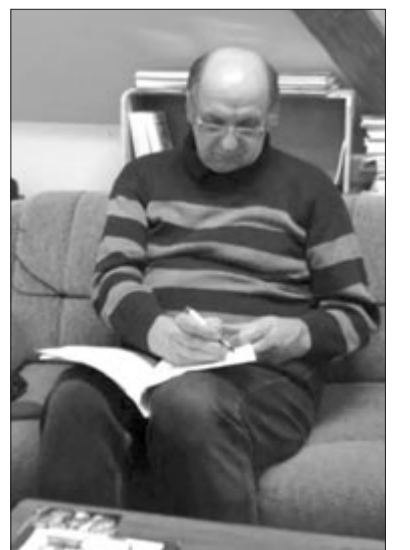
„Egy eltévedt hópehely
Olvadni kezd kezemen,
Ó, fehércsend, halálad
Vízcepp-csendre átváltott.”

*

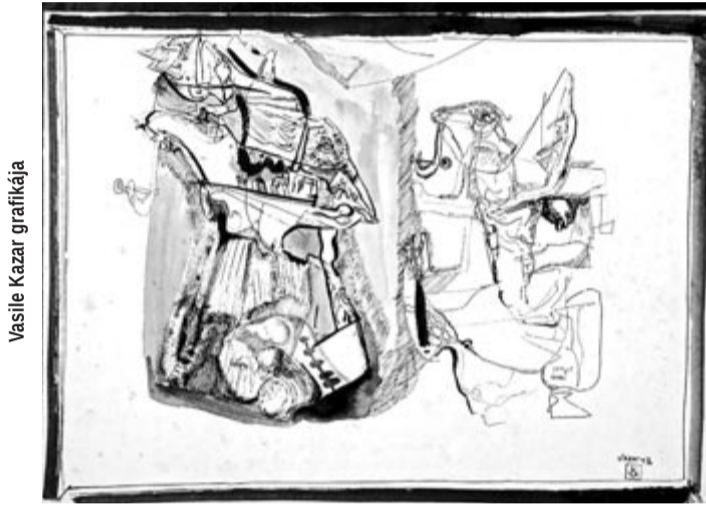
Kedves barátom, azt kívánom, hogy ne bántson a kétely, ne örölje lelked semmiféle céltalanság.

„Céltalanságot
Tűztem ki célul,
Vajon hát ezzel
Elérem célom?”

Isten éltesen, Márton Karcsi!

Márton Károly portréja

Vasile Kazar grafikája

MEGYEI TANÁCS
ELNÖK

2026. március 13-án kelt

63. számú rendelet

A Maros Megyei Tanács nyilvános soros ülésének
összehívásáról

A Maros Megyei Tanács elnöke,

Az utólag módosított és kiegészített, a közigazgatási törvénykönyvre vonatkozó 57/2019. sz. sürgősségi kormányrendelet 178. cikkelyének (1) bekezdése, 179. cikkely, alátámasztva a 134. cikkely (1) bekezdésének a) pontja, az (5) bekezdés a), a¹) és a²) pontja, a 135. cikkely és a 196. cikkely (1) bekezdés b) pontjának előírásai alapján,

elrendeli:

1. cikkely (1) Összehívja a Maros Megyei Tanács plenumát nyilvános soros ülésre, **2026. március 19-én, 13.00 órára** a Közigazgatási Palota nagy gyűléstermébe.

(2) A soros ülés javasolt napirendtervezete a jelen rendelet szerves részét képező mellékletben van előírva.

2. cikkely A jelen rendeletet közzétesszük a helyi sajtóban és az intézmény weboldalán, valamint továbbítjuk a megye főjegyzőjének, a megyei tanácsosoknak, a Maros Megyei Tanács szakapparátusához tartozó igazgatóságoknak, szolgálatoknak és osztályoknak.

Péter Ferenc
ELNÖK

Ellenjegyzí
Paul Cosma
FŐJEGYZŐ

A Maros Megyei Tanács elnöke 2026. március 13-i 63. sz.
rendeletének melléklete

A Maros Megyei Tanács 2026. március 19-i soros ülésének
NAPIRENDTERVEZETE

1.Határozattervezet Maros megye bevételi és kiadási költségvetése végrehajtási számlájának, valamint a 2025. évre vonatkozó éves pénzügyi beszámolóknak és mellékleteiknek a jóváhagyásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

2.Határozattervezet a Marosvásárhelyen, a Győzelem tér 1. szám alatt található, Maros megye közvagyonába tartozó ingatlan egyes helyiségeinek ingyenes használatba adásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

3.Határozattervezet a Marosvásárhely, Kinizsi Pál utca 8. szám alatt található, Maros megye közvagyonába tartozó ingatlan kapcsolatos egyes intézkedések meghatározásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

4.Határozattervezet egyes ingatlanok Maros megye közvagyonából a magánvagyonába történő átsorolásáról a lebontásuk érdekében.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

5.Határozattervezet a Szív- és Érrendszeri Sebészeti Központ építése elnevezésű beruházás megvalósításához szükséges intézkedések jóváhagyásáról, a Marosvásárhelyi Sürgősségi Szív- és Érrendszeri és Transzplantációs Intézet által.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

6.Határozattervezet egyes intézkedések jóváhagyásáról a DJ 107 jelzésű Fehér megye határa – Ádámos – Dicsőszentmárton [DN 14A] közötti megyei út kapcsán, amelynek nincs átfedése más ingatlanokkal, a megyei útnak az integrált kataszteri és ingatlan-nyilvántartási rendszerbe történő bejegyzése érdekében.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

7.Határozattervezet a Maros Megyei Tanács és a Maros Megyei Tanfelügyelőség közötti együttműködés jóváhagyásáról megyei közérdekű tevékenységek lebonyolítása érdekében.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

8.Határozattervezet egyéni támogatás nyújtására a Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér Önálló Ügyvitelű Vállalat légi üzemeltetési tevékenységének támogatása érdekében.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

9.Határozattervezet a Maros Megyei Tanács 193/2024.11.21. számú határozatának módosításáról, amely a Dicsőszentmártoni Dr. Gheorghe Marinescu Muncipiumi Kórház szervezeti felépítésének, szervezeti ábrájának és állásjegyzékének jóváhagyására vonatkozik, a későbbi módosításokkal együtt.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

10.Határozattervezet Maros megye, 2026. év szintjén aktualizált, kockázatelemzési és kockázatkezelési tervének jóváhagyásáról.

Indítványozó: Péter Ferenc – a Maros Megyei Tanács elnöke

11.Határozattervezet a Maros megyei informális településeken élők életkörülményeinek javításához szükséges intézkedések végrehajtását koordináló bizottság összetételének módosításáról és kiegészítéséről, amelyet a Maros Megyei Tanács 140/2021.08.26. számú határozata hozott létre, a későbbi módosításokkal és kiegészítésekkel együtt.

Indítványozó: Csibi Attila-Zoltán – a Maros Megyei Tanács alelnöke

12.Kérdések, interpellációk, válaszok, vélemények.

Péter Ferenc
ELNÖK

A Marosvásárhelyi Transilvania Repülőtér

versenyvizsgát hirdet egy tájékoztatói tisztviselői (impiegat informatii) állás – COR-kód 4732305 – illetve egy légiforgalmi szakfelügyelői állás – COR-kód 215312 – betöltésére. Jelentkezési határidő: március 20., 14.30 óra. Mindkét állás esetében a versenyvizsga időpontja: március 24., 10 óra. Bővebb tájékoztatás a www.transylvaniaairport.ro honlapon vagy a 0265-328-888-as telefonszámon.

Spălătorie și detailing auto

Beltrand

autómosó és -kozmetika

– külső-belső tisztítás
– kárpittisztítás, polírozás, viaszozás

Marosvásárhely
Predeal u. 97 sz.

Telefon: 0265/223-902
0740-393-060

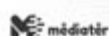

Marosvásárhely 88.0

Segesvár 104.3

Szászrégen 94.7

Szováta 102.0

CityTV
MAROSVÁSÁRHELY

MAGYAR NYELVŰ ADÁS
KEDD, PÉNTEK 19:00 ÓRA

228-as
a DIGI hálózatban

KÖZLEMÉNY

A szerencsejátékok szervezésének és működtetésének tilalmáról szóló DÖNTÉSTERVEZET kidolgozásával kapcsolatban Szászrégenben:

2026. március 12-én Szászrégen polgármestere bejelenti az átlátható döntéshozatali eljárás elindítását a településen belüli szerencsejátékok szervezésének és működtetésének tilalmáról szóló DÖNTÉSTERVEZET kidolgozásával kapcsolatban.

A határozattervezet kidolgozásának oka az, hogy a 7/2026. sz. kormányrendelet III. cikkének (6) bekezdése – amely egyes jogszabályokat módosít és kiegészít, valamint intézkedéseket fogad el a közigazgatási-területi egységek pénzügyi kapacitásának növelése érdekében – alapján a helyi közigazgatási hatóságok és a helyi önkormányzatok dönthetnek arról, hogy az általuk képviselt közigazgatási-területi egységben szerencsejátéktevékenység folytatható-e.

A DÖNTÉSTERVEZETHEZ kapcsolódó dokumentáció a következőket tartalmazza:

- A 2026. 03. 11-i 30682 számú jóváhagyási jelentés;
- A 2026. 03. 11-i 30686 számú szakértői jelentés;
- A 2026. 03. 11-i 39. sz. határozattervezet teljes szövege.

A dokumentáció megtekinthető:

- Az intézmény honlapján: www.primariareghin.ro, az Átláthatóság a döntéshozatalban menüpontban, a következő linken: <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-decizionala/>;
- A szászrégeni önkormányzat székhelyén, a Petru Maior tér 41. sz. alatt.

A határozattervezet másolata kérsre beszerezhető az intézményen belüli Polgári Információs Központban;

Az átlátható döntéshozatali eljárás alá tartozó határozattervezetre vonatkozó javaslatok, észrevételek és ajánlásértékű vélemények 2026. március 23-ig nyújthatók be:

- az intézmény honlapján elérhető online űrlapon: www.primariareghin.ro, „Átláthatóság a döntéshozatalban” menüpont, a https://www.primariareghin.ro/fileadmin/editorimages/doc/Formulare/2022/formular_Legea_52.docx linken, amelyet letöltés és kitöltés után az office@primariareghin.ro e-mail-címre lehet elküldeni;
- elektronikus útonként az office@primariareghin.ro e-mail-címre;
- postán, a következő címre: Mun.Reghin, jud.Mures, P-ța Petru Maior, nr. 41.;
- az intézmény székhelyén, a Polgári Információs Központban, nyitvatartási idő: hétfőn, kedden, csütörtökön 8 és 16 óra között, valamint pénteken 13.30 óra között.

A benyújtott dokumentumban fel kell tüntetni a következő megjelölést: „Javaslatok a szerencsejátékok szervezésének és működtetésének szászrégeni tilalmáról szóló határozattervezet”.

A javaslatokat, észrevételeket és véleményeket az intézmény honlapján, a www.primariareghin.ro oldalon, az „Átláthatóság a döntéshozatalban” menüpont alatt, a <https://www.primariareghin.ro/ro/primaria-reghin/transparenta-decizionala/> link alatt tesszük közzé.

Ha az írásban benyújtott ajánlásokat, javaslatokat az intézmény nem fogadja el, azt írásban megindokolják.

Az érdeklődők számára lehetőség van gyűlés szervezésére is, amelyen nyilvánosan megvitatják a határozattervezetet, ha ezt egy jogilag létrehozott egyesület vagy más közhatalóság vagy intézmény írásban kéri 2026. március 23-ig.

További információkért, kérjük, vegye fel velünk a kapcsolatot a következő elérhetőségeken: telefon: 0265/511-112, 164-es mellék, e-mail: office@primariareghin.ro, kapcsolattartó: Marinescu Sorina civil társadalomért felelős tisztviselő.

A marosvásárhelyi helyi tanács jóváhagyta a gépjárműadók csökkentését 2026-ra

A mai rendkívüli ülésen a marosvásárhelyi helyi tanács elfogadta azt a határozatot, amely módosítja a **2025.12.23/330-as helyi tanácsi határozat 1-es számú mellékletének C pontját**. Ez a határozat a **2026-ban érvényes helyi adókra és illetékekre** vonatkozik.

Az új döntés alapján **csökken a gépjárműadó**, mégpedig a jogszabályok által megengedett szintre, a **2026/9-es sürgősségi kormányrendelet** alapján.

A módosítások a **teljes 2026-os adóévre érvényesek**. Azok a személyek, akik már előre befizették az adókat, a **Helyi Adóigazgatóságnál** kérhetik a különbözet **visszatérítését vagy beszámítását**.

Adókedvezmények fogyatékkal élő személyek számára

A 2026/9-es kormányrendelet alapján a következő kedvezmények járnak:

Épületadó

- Azoknál a lakóépületeknél, amelyek **súlyos fogyatékkal élő személy** tulajdonában vagy társtulajdonában vannak, illetve azoknál a törvényes képviselőknél, akik ilyen személyt gondoznak, az adó **50%-kal csökken**.
- Azoknál a lakóépületeknél, amelyek **fokozott fogyatékkal élő személy** tulajdonában vagy társtulajdonában vannak, illetve azoknál a törvényes képviselőknél, akik ilyen személyt gondoznak, az adó **25%-kal csökken**.

Telekadó

- A lakóépülethez tartozó telek esetében, ha az **súlyos fogyatékkal élő személy** tulajdonában vagy társtulajdonában van, az adó **50%-kal csökken**.
- Ha a telek **fokozott fogyatékkal élő személy** tulajdonában vagy társtulajdonában van, az adó **25%-kal csökken**.

Gépjárműadó

- 2000 cm³ alatti motorral rendelkező autóknál a **súlyos fogyatékkal élő tulajdonosok 50% adókedvezményt** kapnak egy autóra.
- **Fokozott fogyatékkal élők** esetében a **kedvezmény 25%**, szintén egy autóra.

Kedvezmények a régi épületekre

A helyi tanács jóváhagyta a régi épületek adójának csökkentését:

- **15% kedvezmény** az 50–100 éves épületekre (az adóév január 1-jei állapota szerint).
- **25% kedvezmény** a 100 évnél régebbi épületekre.

Szemétszállítási díj csökkentése

Egy másik fontos lépés a **szemétszállítási díj csökkentése**: 2026-ban a díj kb. **10%-kal csökkent**, személyenként havi **16,8 lejről 15,5 lejre**.

Ez a csökkentés a **rendszer átszervezésének**, valamint a lakosok **aktív részvételének** köszönhető, akik elkezdték **szelektíven gyűjteni a hulladékot**.

Ezzel párhuzamosan a város továbbra is fejleszti a hulladékgazdálkodási infrastruktúrát:

- **Digitalizált hulladékszigetek** kiépítése – több mint 20 millió lej befektetéssel.
- **Önkéntes hulladékgyűjtő központ** létrehozása – több mint **32 millió lej értékben**, ahol a lakosok nagy méretű vagy különleges hulladékot adhatnak le.

Igazságosabb rendszer a lakosok és a gazdaság számára

A helyi önkormányzat **intézkedéseket vezetett be**, hogy a díjakat **csak ott kelljen fizetni, ahol a szolgáltatást ténylegesen igénybe veszik**:

- **Ideiglenesen használt ingatlanok** (nyaralók vagy üres lakások) esetén a szemétszállítási díj elengedhető, ha a tulajdonos bejelenti, hogy az ingatlan nem állandó lakóhely.
- **Háztartásokban, ahol háromnál több kiskorú gyermek él**, a negyedik és minden további kiskorú gyermek után nem kell fizetni a szemétszállítási díjat.

A gazdasági szereplők számára a **rendszer méltányosabb**:

- A cégek, intézmények, egyesületek és alapítványok szemétszállítási díját a **valós hulladékmennyiség alapján számítják**, és évente egyszer felülvizsgálják a begyűjtött és jelentett mennyiségek alapján.
- Minimum mennyiség:
 - o Cégek és intézmények: 1 m³/év.
 - o Egyesületek és alapítványok: 0,5 m³/év.

Ezekkel az intézkedésekkel az önkormányzat **igazságos adórendszert, támogatást a rászorulóknak, és modern, felelősségteljes közszolgáltatás-kezelést** kíván biztosítani Marosvásárhelyen.

Bel- és külkapcsolati osztály

A hirdetési rovatban megjelent közlemények, reklámok tartalmáért a hirdetésfeladó vállalja a felelősséget!

KÜLÖNFÉLÉK

VÁLLALUNK: belső festést, teraszfestést, felújítást, falrepedés bevakolását 15% kedvezménnyel. Tel. 0747-816-052. (27878)

BÁRMILYEN típusú tetőfedést, kisebb javításokat, külső-belső munkálatokat vállalok. Tel. 0751-696-823. (27840)

KIÜRESÍTÜNK tömbházlakást, elszállítunk ágyat, bútort, ruhát, felesleges dolgokat. Tel. 0752-854-364. (27878)

VÁLLALUNK: sürgős munkát, tetőjavítást, teraszfelújítást, tömbházlakás-, házfelújítást, kinti, bent meszeletést, bármilyen kisebb vagy nagyobb építkezési munkát. Nyugdíjasoknak 20% kedvezmény. Tel. 0746-381-939, Laci. (27893)

MEGEMLÉKEZÉS

Édesapám emlékére

CSIKI ZOLTÁN

halálának évfordulóján.

Kedves emléked szívem őrzi, s mindenért, mi voltál, örök hálám. Köszönöm. Nyugodj békében, drága Édesapám!

Szerető fiad, Zoltánka és családja Floridából (USA)
(27918)

Édesanyám emlékére

Már 11 éve távoli fényben él tovább az én Édesanyám,
VARGYAS ROZÁLIA

Anya, rengeteg az emlék, hiányzol nagyon, most arra gondolkodom, velem vagy, cseng a hangod, mosolyogva, kedvesen szólsz hozzám: Ne sírj, gyermekem. Egy kép, amire tisztán emlékszem, hogy fölém hajolsz, megfogod két kezem, szemében szeretet csillog, az arcán büszke öröm, hogy ő lett az édesanyám. A sorsnak ezerszer megköszönöm. Napi imádságom reája szálljon, köszönöm a boldog gyermekkorom, ifjúságom, köszönök mindent. Isten vigyázzon rád, lényed egészében csendes pihenés várjon rád. Nyugodj békében, drága Édesanyám!

Szerető kicsi leányod, Aranka. (27918)

Nagymama emlékére

VARGYAS ROZÁLIA

Marosvásárhely

Mama, tudod, gyakran gondolkodom rád, peregnek az évek, és nekem nem változtál, úgy látlak szelíd mosollyal az arcodon.

Annyira jó volt gyermeknek lenni, te sem öregednél meg soha, mindig velem lennél, mint akkor, valaha.

Telhetnek hónapok, múlhatnak évek, szívből szeretünk, s nem felejtünk téged.

Unokád, Jutka és családja, dédunokáid: Noémi és Zoltán
Floridából (USA) (27918)

ELHALÁLOZÁS

Szomorú szívvel tudatjuk mindazokkal, akik szerették és tisztelték, hogy a szeretett férj, édesapa, nagypapa, déd-nagypapa, nagybácsi, sógor, nagyon kedves rokon és jó barát

BÁLINT JÁNOS

tanítványainak szeretett tanára

Manusz

2026. február 25-én, életének 90. évében Balatonszárszón örökre lehunyta szemeit. Utolsó útjára 2026. április 17-én 11 órakor, Budapesten, a Budafoki Temetőben kísérik. Szeretete, humora, kedvessége, vidám nevetése és szemforgató-huncut mosolya örökre velünk marad.

Gyászoló szerettei. (-I)